

Metodické usmernenie

k obsahu a organizácii výchovno-
vzdelávacieho procesu v základných
školách

Platné od 8.2.2021

METODICKÉ USMERNENIE K OBSAHU A ORGANIZÁCIÍ VÝCHOVNO- VZDELÁVACIEHO PROCESU V ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH

Platné od 8.2.2021

Obsah

1. VŠEOBECNÉ PRINCÍPY	2
2. OBSAH A FORMY VZDELÁVANIA ŽIAKOV	2
2.1. PREZENČNÉ VZDELÁVANIE ŽIAKOV 0. – 4. ROČNÍKA ZŠ	2
2.2. PRÍPRAVA NA MOŽNÝ PRECHOD NA DIŠTANČNÉ VZDELÁVANIE PRE ŽIAKOV 0. – 4. ROČNÍKA	3
2.3. DIŠTANČNÉ VZDELÁVANIE ŽIAKOV 0. – 4. ROČNÍKA ZŠ	4
2.4. FORMY VZDELÁVANIA ŽIAKOV 5. – 9. ROČNÍKA	4
2.5. NÁVRAT ŽIAKOV DO ŠKÔL PO DIŠTANČNOM VZDELÁVANÍ	5
2.6. OBSAH VZDELÁVANIA	6
2.6.1. Vymedzenie vzdelávacích obsahov	6
2.6.2. Práca s učivom	7
2.6.3. Rozvrh pre dištančnú formu vzdelávania	7
2.6.4. Rozvrh pre dištančnú formu vzdelávania pre školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny	8
2.7. HODNOTENIE ŽIAKOV	9
2.7.1. Priebežné a záverečné hodnotenie žiakov	9
2.7.2. Zásady hodnotenia v dištančnom vzdelávaní	10
2.7.3. Získavanie podkladov na hodnotenie počas dištančného vzdelávania	10
2.7.4. Pedagogická rada	10
3. ORGANIZÁCIA VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV, KTORÍ SA NEVEDIA ZAPOJIŤ DO DIŠTANČNÉHO VZDELÁVANIA	11
4. PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE VÝUČBY	12
5. ODBORNÁ, METODICKÁ A TECHNICKÁ PODPORA	13
Príloha 1 – PRÍKLADY ROZVRHOV PRE DIŠTANČNÉ VZDELÁVANIE	14

1. VŠEOBECNÉ PRINCÍPY

- a. V školskom roku 2020/2021 sa uplatňujú diferencované pravidlá na zabezpečenie vyučovania počas pandemickeho obdobia. Pravidlá sú zhrnuté v **manuáli pre základné školy a školské zariadenia** (tzv. semafor), ktorý vydalo a pravidelne aktualizuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.
- b. Zároveň sa prevádzka základných škôl riadi podľa aktuálnych **rozhodnutí ministra školstva, vedy, výskumu a športu**, ktoré nadväzujú na uznesenia vlády SR a na vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR.
- c. Pravidlá pre zabezpečovanie prezenčnej a dištančnej formy vzdelávania, platné od 8. februára 2021 sú zhrnuté v manuáli **Návrat do škôl 2021**, ktorý vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.
- d. Od 8. februára 2021 sa prechádza na pravidlá, zadané v **COVID AUTOMATE**, vydanom Ministerstvom zdravotníctva SR.
- e. V prípade, že dôjde k úprave záväzných rozhodnutí či uznesení, **budú aktualizované aj tieto metodické usmernenia**. O tejto skutočnosti budú školy informované prostredníctvom portálu **Učíme na diaľku**, prevádzkovanom Štátnym pedagogickým ústavom.
- f. Pri zabezpečovaní rôznych foriem vzdelávania pre žiakov základných škôl sa pri rešpektovaní stanovených epidemiologických opatrení za prioritu považuje:
 - zabezpečiť **právo na vzdelanie a vzdelávacie príležitosti v maximálnej možnej miere pre všetkých žiakov**, vrátane tých, ktorí nemajú podmienky na dištančné vzdelávanie s využitím digitálnych technológií;
 - zabezpečiť **individualizovanú podporu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)** v prezenčnej alebo dištančnej forme vzdelávania.

2. OBSAH A FORMY VZDELÁVANIA ŽIAKOV

2.1. PREZENČNÉ VZDELÁVANIE ŽIAKOV 0. – 4. ROČNÍKA ZŠ

- a. V prípade prezenčnej výučby žiakov sa odporúča rozvrh a personálne zabezpečenie upraviť tak, aby sa v triedach 0. – 4. ročníka nestriedali vyučujúci a vyučovali prednostne učitelia s kvalifikáciou pre 1. stupeň ZŠ.
- b. Výučba sa realizuje podľa školského vzdelávacieho programu s úpravami vyplývajúcimi z **Manuálu pre základné školy** a školské zariadenia (t. j. telesná a športová výchova sa za priaznivých klimatických podmienok realizujú v exteriéri, hudobná výchova sa vyučuje bez naplňovania cieľov v oblasti hlasových činností atď.). V prípade vyučovacích hodín zabezpečených inými ako triednymi učiteľmi na 1. stupni ZŠ sa odporúča postupovať tak, ako v prípade odborného zastupovania, tzn. spracovaním a poskytnutím učebných materiálov alebo prípravy na vyučovanie učiteľom príslušného vyučovacieho predmetu triednemu učiteľovi.
- c. Odporúča sa zachovávať všetky didaktické princípy a zásady, metodické odporúčania a postupy platné pre primárne vzdelávanie, pričom je dôležité:
 - Zabezpečiť **individuálnu podporu (doučovanie) žiakom**, ktorí počas mimoriadneho prerušenia vyučovania v školskom roku 2019/2020 a počas dištančného vzdelávania v školskom roku 2020/2021 nemali zabezpečený prístup k online vyučovaniu, a postupne vyrovnáť nimi osvojené učivo s ostatnými žiakmi v triede. Doučovanie je možné zabezpečiť prostredníctvom zapojenia študentov učiteľských programov vysokých škôl (bližšie informácie sú uvedené v časti 5. Odborná, metodická a technická podpora).

- Upraviť tematické výchovno-vzdelávacie plány alebo iné typy ročných plánov, príp. učebné osnovy (**redukovať ciele a obsah vzdelávania**) v spolupráci s ostatnými učiteľmi 1. stupňa aj 2. stupňa tak, aby odrážali podmienky dištančného vyučovania ako súčasť karanténnych opatrení v školskom roku 2020/2021. Je potrebné brať do úvahy, že pre žiakov 1. – 4. ročníka je online vzdelávanie náročné na osvojovanie nového učiva a rodičia nie sú kvalifikovanou náhradou učiteľa pri osvojovaní nového učiva.
- d. Pre žiakov, ktorí sa nezúčastňujú prezenčného vyučovania je potrebné zabezpečiť zadávanie úloh tak, ako je to obvyklé pri chorobe dieťaťa alebo formou dištančného vyučovania, ak má na to škola kapacitné možnosti.

2.2. PRÍPRAVA NA MOŽNÝ PRECHOD NA DIŠTANČNÉ VZDELÁVANIE PRE ŽIAKOV 0. – 4. ROČNÍKA

Riaditeľ školy:

- a. pri príprave na možný prechod opätovný na dištančné vzdelávanie postupuje podľa námetov, uvedených v **kontrolnom liste pre riaditeľov škôl**;
- b. v spolupráci s učiteľmi rozhodne o **platforme**, ktorá bude využívaná na dištančné vzdelávanie;
- c. v spolupráci s učiteľmi identifikuje žiakov, ktorí nemajú vytvorené podmienky na dištančné vzdelávanie s využitím digitálnych technológií;
- d. v spolupráci s učiteľmi a školským špeciálnym pedagógom identifikuje žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí budú potrebovať individuálnu podporu v prípade prechodu na dištančné vzdelávanie

Triedny učiteľ:

- a. v spolupráci so zákonnými zástupcami žiakov overí možnosti vzdelávania pomocou digitálnych technológií (počet školopovinných súrodencov, dostupnosť zariadení pre výučbu – tablet, notebook, počítač a pod., digitálne zručnosti zákonných zástupcov alebo osôb, ktoré budú s deťmi v čase online vzdelávania);
- b. oboznámi zákonných zástupcov s online **platformou**, cez ktorú bude v prípade prechodu na dištančné vzdelávanie so žiakmi a rodičmi komunikovať;
- c. v spolupráci so zákonnými zástupcami žiakov dohodne pre žiakov bez prístupu k vzdelávaniu pomocou digitálnych technológií systém preberania a odovzdávania zadaní pre žiakov, systém telefonickej komunikácie (ak je možný) so žiakom;
- d. oboznámi žiakov a ich zákonných zástupcov s možnosťou využívania televízneho vysielania pri prechode na dištančnú formu vzdelávania alebo pri chorobe dieťaťa – relácia **Školský klub**, ktorú vysiela RTVS v spolupráci so Štátnym pedagogickým ústavom na Dvojke (v pondelok až štvrtok v čase od 9:00 do 10:00).
- e. postupne oboznamuje v rámci bežného vyučovania žiakov s online **platformou** na komunikáciu a učebnými zdrojmi na učenie sa a precvičovanie učiva, ktoré plánujú v čase dištančného vzdelávania využívať;
- f. v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom pripraví súbor kompenzačných pomôcok, špeciálnych učebníc a špeciálnych učebných pomôcok, ktoré boli odporúčané poradenským zariadením, alebo školským špeciálnym pedagógom pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ktoré žiak bežne využíva;
- g. pre predmety hlavných vzdelávacích oblastí pripraví portfólio učebných zdrojov pre žiakov pre prípad prechodu na dištančné vzdelávanie (odporúča sa spolupráca učiteľov v rámci školy);
- h. učebné zdroje pripraví len k tematickým celkom podľa redukovaného obsahu vzdelávania (viď časť 2.6.2. Práca s učivom);

- i. identifikuje vhodné **on-line učebné zdroje** pre rozmanité skupiny žiakov k jednotlivým témam;
- j. pripraví písomné zadania k tematickým celkom podľa redukovaného obsahu vzdelávania pre žiakov bez prístupu k on-line učebným zdrojom a bez prístupu k digitálnym technológiám.

2.3. DIŠTANČNÉ VZDELÁVANIE ŽIAKOV 0.- 4. ROČNÍKA ZŠ

- a. V závislosti od epidemiologickej situácie na školskej úrovni prípadne v závislosti od rozhodnutia miestne príslušného RÚVZ sa môže vzdelávanie žiakov 1. stupňa realizovať aj dištančnou formou.
- b. Pri tvorbe rozvrhu pre dištančné vzdelávanie online formou sa škola riadi indikatívnou záťažou žiakov, pričom sa odporúča v rámci jedného dňa kombinovať dve hlavné vzdelávacie oblasti s každodenným zastúpením vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia (viac v časti 2.6. Obsah vzdelávania).
- c. Za účelom podpory dištančného vzdelávania najmä u tých žiakov prvého stupňa, ktorí majú sťažený prístup k online vyučovaniu pripravil Štátny pedagogický ústav vysielanie relácie **Školský klub**. Relácia sa vysielala v spolupráci s RTVS na Dvojke (v čase od 9:00 – 10:00). Jednotlivé dni sú venované nasledovným vzdelávacím oblastiam a predmetom:

Deň	Vzdelávacia oblasť / predmet
Pondelok	Slovenský jazyk a literatúra
Utorok	Človek a spoločnosť
Streda	Matematika
Štvrtok	Človek a príroda

K reláciám sú pre žiakov spracované pracovné listy, ktoré sú dostupné na portáli **Učíme na diaľku** v slovenskom, maďarskom a v rómskom jazyku.

2.4. FORMY VZDELÁVANIA ŽIAKOV 5. – 9. ROČNÍKA

- a. Od 8. februára 2021 sa v závislosti od vývoja epidemiologickej situácie na národnej a regionálnej úrovni na základe **COVID-automatu** výučba žiakov druhého stupňa môže realizovať nasledovnými formami:

IV. stupeň varovania	Dištančná forma vzdelávania a súčasné prezenčné vzdelávanie v malých skupinách (5+1) pre žiakov bez možnosti vzdelávať sa dištančne (viac v časti 3.)
III. stupeň varovania	Dištančná forma vzdelávania pre žiakov 5. – 8. ročníka a súčasné prezenčné vzdelávanie v malých skupinách (5+1) pre žiakov bez možnosti vzdelávať sa dištančne (viac v časti 3.) a pre žiakov 9. ročníka.
II. a nižší stupeň varovania	Prezenčná forma vzdelávania.

- b. V závislosti od epidemiologickej situácie na školskej úrovni¹ prípadne v závislosti od rozhodnutia miestne príslušného RÚVZ sa môže vzdelávanie všetkých žiakov 2. stupňa realizovať aj výhradne dištančnou formou (a to bez ohľadu na aktuálne platný stupeň varovania na národnej alebo regionálnej úrovni).

¹ Na školskej úrovni sa rozhodovanie o forme vzdelávania riadi tzv. školským semaforom - **manuálom pre základné školy a školské zariadenia**.

- c. Pre žiakov, ktorí sa nezúčastňujú prezenčného vyučovania je potrebné zabezpečiť zadávanie úloh tak, ako je to obvyklé pri chorobe dieťaťa alebo formou dištančného vyučovania, ak má na to škola kapacitné možnosti.

2.5. NÁVRAT ŽIAKOV DO ŠKÔL PO DIŠTANČNOM VZDELÁVANÍ

Po období realizácie výučby žiakov základnej školy dištančnou formou a ich nástupe na prezenčné vyučovanie sa odporúča:

- zistiť reálny priebeh dištančného vzdelávania u jednotlivých žiakov;
- poskytnúť spätnú väzbu na vypracované zadania z dištančného vzdelávania;
- venovať pozornosť precvičeniu učiva preberaného počas dištančného vzdelávania;
- neodporúča sa realizovať preverovanie vedomostí a zručností žiakov základnej školy písomným a ústnym preskúšaním minimálne 2 týždne po nástupe na prezenčné vzdelávanie;
- venovať pozornosť podpore opätovnej adaptácii na školské prostredie a socializácii žiakov v školských kolektívoch;
- v záujme podpory vzťahov v triedach vytvárať priestor na spoluprácu vo dvojiciach alebo v malých skupinách pri učení sa a ponechať tak žiakom priestor na diskusie a zdieľanie skúseností;
- v prípade identifikovania problémov s jednotlivcami alebo skupinami pri opätovnej adaptácii na školské prostredie, príp. pri identifikovaní problémov v správaní, zmenách v prejavoch žiaka sa odporúča spolupráca so školským psychológom, ak na škole pôsobí.

2.6. OBSAH VZDELÁVANIA

2.6.1. Vymedzenie vzdelávacích obsahov

a. Pre dištančnú a kombinovanú formu výučby sa obsah vzdelávania vymedzuje tak, že sa určujú:

Hlavné vzdelávacie oblasti, ktorými sú:

- Jazyk a komunikácia
- Matematika a práca s informáciami
- Človek a spoločnosť
- Človek a príroda

Komplementárne vzdelávacie oblasti, ktorými sú:

- Človek a hodnoty
- Človek a svet práce
- Umenie a kultúra
- Zdravie a pohyb

- b. Hlavné a komplementárne vzdelávacie oblasti sú vyjadrené prostredníctvom vyučovacích predmetov, obsah-nutých v rámcových učebných plánoch pre základné školy.
- c. Vymedzenie vzdelávacích oblastí na hlavné a komplementárne **nevypovedá o hodnote predmetov** v rámci všeobecného vzdelávania. Rozdelenie zohľadňuje povahu predmetov a možnosti organizácie vzdelávania v špecifických podmienkach dištančného a kombinovaného vzdelávania.
- d. **Hlavné vzdelávacie oblasti** sa plánujú ako vzdelávacie aktivity, na ktoré sa vzťahuje odporúčané časové vymedzenie indikatívnej záťaže v rámci dištančného vzdelávania žiakov uvedené v bode 2.6.3. Rozvrh pre dištančnú formu vzdelávania.
- e. V rámci dištančného vzdelávania sa obsah **komplementárnych vzdelávacích oblastí odporúča využívať ako doplnkové aktivity** nad rámec indikatívneho času vzdelávacej záťaže, prípadne sa môže integrovať do obsahu hlavných vzdelávacích oblastí (napríklad témy z oblasti Človek a svet práce sa môžu integrovať s témami z oblasti Človek a príroda, témy zo vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa integrujú s témami vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť).
- f. Vyučovacie predmety, ktoré sú v základnej škole vyučované v rámci disponibilných hodín, sa do vzdelávacích aktivít počas dištančného vzdelávania zaraďujú podľa zváženého základnej školy.
- g. V záujme vyrovnania rozdielov medzi žiakmi, v záujme precvičenia učiva preberaného počas dištančného vzdelávania alebo prebratia nového učiva tak, aby sa zmiernili dopady dištančného vzdelávania je možné na prechodné obdobie maximálne 1 mesiaca po obnovení vyučovania posilniť výučbu v hlavných vzdelávacích oblastiach na úkor komplementárnych vzdelávacích oblastí. Navýšenie hodín hlavných vzdelávacích oblastí by malo byť zamerané na osvojenie nového učiva nevyhnutného pre ďalšie vzdelávanie žiakov.
- h. O vyučovaní druhého cudzieho jazyka v dištančnej forme rozhodne základná škola.
- i. Úprava organizácie, obsahu, hodnotenia, foriem a metód vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami musí byť v súlade s **individuálnym vzdelávacím programom žiaka**.

2.6.2. Práca s učivom

- a. Redukcia učiva je v školskom roku 2020/2021 nevyhnutná, pričom jej miera závisí od dĺžky obdobia dištančného vzdelávania a miery kontaktu učiteľov so žiakmi či už formou online vyučovania alebo prezenčne.
- b. Na 1. stupni ZŠ je možné pri redukcii učiva postupovať podľa upravených vzdelávacích štandardov, ktoré tvoria prílohy **Dodatku č. 7 k štátnemu vzdelávaciemu programu pre základné školy** s platnosťou od 1.9.2020.
- c. Na 2. stupni základnej školy je nevyhnutné redukovať učivo vo väčšom rozsahu. Pri redukcii obsahu vzdelávania sa v hlavných vzdelávacích oblastiach odporúča postupovať podľa upravených cieľov a obsahu vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov, ktoré tvoria **Prílohu č. 2 Dodatku č. 8 k štátnym vzdelávacím programom pre základné školy**. V tomto dokumente sa vzdelávacie ciele stanovujú podľa väčších celkov (vzdelávacích cyklov), čím sa redukuje aj stanovený vzdelávací obsah.
- d. Prílohu č. 2 Dodatku č. 8 k štátnym vzdelávacím programom je možné vnímať ako podporný metodický materiál indikujúci jadro cieľov a obsahu vzdelávacích oblastí pre jednotlivé skupiny ročníkov (cykly). Obsah vzdelávania spracovaný v Dodatku č. 8 k ŠVP teda naznačuje kľúčové učivo, ktoré je potrebné pre ďalšie učenie sa žiaka.
- e. Pri redukcii učiva sa odporúča vychádzať z upravených rozvrhov pre dištančné vzdelávanie v závislosti od indikatívnej záťaže žiakov v jednotlivých ročníkoch. Upravené rozvrhy upravujú týždennú dotáciu predmetov (oproti učebným plánom školy) a teda redukcia učiva je nevyhnutnou a oprávnenou súčasťou úpravy vlastných plánov a mala by odzrkadľovať rozsah kontaktnej výučby (prezenčnej alebo formou videokonferenčných hovorov) v príslušnom predmete.
- f. Na základe poznania upravených cieľov a obsahu vzdelávania sa odporúča redukovať učivo vo svojich vlastných plánoch a sústrediť sa na podstatné témy. Žiaduce je tiež spojiť sa s učiteľmi nadväzujúcich predmetov, dohodnúť si stratégiu redukcie a presunu obsahu vzdelávania medzi ročníkmi.

2.6.3. Rozvrh pre dištančnú formu vzdelávania

- a. Rozsah výučby sa stanovuje na základe indikatívnej týždennej záťaže žiakov počas dištančného vzdelávania.
- b. Indikatívna záťaž žiakov počas dištančného vzdelávania v sebe zahŕňa všetky povinné vzdelávacie aktivity žiakov (čas, strávený on-line vyučovaním, resp. inou formou vyučovania; čas, potrebný na vypracovanie úloh, ktoré sú zadávané či distribuované žiakom počas on-line vyučovania, telefonicky, e-mailom alebo v papierovej forme; čas, strávený samoštúdiom).
- c. V jednotlivých ročníkoch základnej školy sa dištančné vzdelávanie pre všetky hlavné vzdelávacie oblasti odporúča plánovať tak, aby bol dodržaný tento rozpis indikatívnej týždennej záťaže žiakov:

Ročník	Indikatívna záťaž
1. – 3.	10 h/týždenne
4. – 5.	12 h/týždenne
6. – 9.	15 h/týždenne

- d. Do indikatívnej záťaže nie je započítaný čas, ktorý žiaci venujú aktivitám vymedzeným v rámci komplementárnych vzdelávacích oblastí. Komplementárne vzdelávacie aktivity sú plánované tak, aby pre žiakov neboli záťažou.
- e. Pre 1. – 4. ročník sa odporúča v rámci jedného dňa kombinovať dve hlavné vzdelávacie oblasti, pričom vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia (resp. aktivity na podporu čítania s porozumením) by mala mať každodenné zastúpenie.
- f. V 5. – 9. ročníku sa odporúča pre každý deň v týždni určiť samostatne aspoň jednu z hlavných vzdelávacích oblastí alebo kombinovať dve vzdelávacie oblasti.
- g. Odporúča sa, aby učitelia, školskí špeciálni pedagógovia aj školskí psychológovia a ďalší odborní zamestnanci dali k dispozícii zákonným zástupcom žiaka a žiakom čas, v ktorých budú dostupní online na individuálne telefonické konzultácie alebo videokonzultácie (v odporúčanom rozsahu 60 minút denne).
- h. U žiakov s poruchou autistického spektra, narušenou komunikačnou schopnosťou, v prípade ktorých im špecifická v oblasti komunikácie zabraňuje zúčastňovať sa plnohodnotne na dištančnom vzdelávaní prostredníctvom digitálnych technológií, škola môže umožniť žiakovi iný spôsob participácie na dištančnom vzdelávaní (napr. telefonický kontakt s učiteľom, vyplňanie písomných zadaní a pod.).

2.6.4. Rozvrh pre dištančnú formu vzdelávania pre školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny

- a. Vzhľadom na vyšší počet určenej týždennej hodinovej dotácie výučby pre žiakov v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny sa dištančné vzdelávanie pre všetky hlavné vzdelávacie oblasti odporúča plánovať tak, aby bol dodržaný tento rozpis indikatívnej týždennej záťaže žiakov:

Ročník	Indikatívna záťaž
1. – 2.	12 h/týždenne
3. – 4.	14 h/týždenne
5.	15 h/týždenne
6.	17 h/týždenne
7. – 8.	18 h/týždenne
9.	20 h/týždenne

- b. Navýšená hodinová dotácia sa týka vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, ktorá zahŕňa dva vyučovacie predmety: vyučovanie štátneho jazyka a jazyka národnostnej menšiny.

2.7. HODNOTENIE ŽIAKOV

2.7.1. Priebežné a záverečné hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov sa riadi **Usmernením k priebežnému hodnoteniu a celkovému prospachu žiakov základných škôl v školskom roku 2020/2021 počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu vyhlásenom v súvislosti s ochorením COVID-19** (ďalej „Usmernenie k hodnoteniu žiakov ZŠ“), ktoré vydalo MŠVVaŠ SR. Podľa Usmernenia k hodnoteniu žiakov ZŠ platí:

- a. V 1. ročníku ZŠ sa počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 priebežné aj záverečné hodnotenie realizuje slovným hodnotením.
- b. Vo všetkých ročníkoch základnej školy sa môže realizovať záverečné hodnotenie:
 - klasifikáciou
 - formou slovného hodnotenia,
 - kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia buď v rámci rôznych vyučovacích predmetov alebo v rámci toho istého predmetu.
- c. Je zrušená možnosť hodnotenia prospachu žiaka základnej školy v jednotlivých vyučovacích predmetoch na vysvedčení slovne stupňami (dosiahol veľmi dobré výsledky, dobré výsledky, uspokojivé výsledky, neuspokojivé výsledky).
- d. Vo vyučovacích predmetoch z komplementárnych vyučovacích oblastí alebo vo vyučovacích predmetoch, v ktorých bolo školské vyučovanie obmedzené, môže pedagogická rada na zasadnutí rozhodnúť o nehodnotení vyučovacieho predmetu a následne upraviť kritériá hodnotenia vyučovacích predmetov základnej školy.
- e. Ak je žiak v niektorom vyučovacom predmete podľa školského vzdelávacieho programu nehodnotený, na vysvedčení a v katalógovom liste sa uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo absolvoval/neabsolvoval:
 - absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval
 - neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval; ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa, celkové hodnotenie takého žiaka je neprospeľ.
- f. Počas mimoriadnej situácie, resp. v núdzovom stave vyhlásenom v súvislosti s ochorením COVID-19 je hodnotenie „neabsolvoval“, ktorého dôsledkom je celkové hodnotenie „**neprospeľ**“, vhodné využívať **len v nevyhnutných prípadoch** vyjadrenia neplnenia cieľov vyučovacieho predmetu zo subjektívnych dôvodov na strane žiaka. Ak je to možné, odporúča sa v súčasnosti takto nehodnotiť.
- g. V záverečnom hodnotení je žiak je klasifikovaný známku nedostatočný alebo hodnotený slovne s vyjadrením neplnenia cieľov v neklasifikovanom predmete alebo je hodnotený slovom neabsolvoval s celkovým prospachom neprospeľ, ak:
 - Žiak nesplnil požiadavky učiteľa v rámci dištančného vzdelávania zo subjektívnych príčin alebo sa nezúčastňoval bez ospravedlnenia dištančného vzdelávania.
 - Neúčast na dištančnom vzdelávaní alebo neplnenie požiadaviek učiteľa v rámci dištančného vzdelávania zo subjektívnych príčin bolo prerokované na pedagogickej rade za prvý štvrťrok, zákonní zástupcovia boli preukázateľne informovaní o nesplnení požiadaviek a nenastalo zlepšenie.
- h. Celkové hodnotenie žiakov, ako aj zmeny hodnotenia žiakov počas školského roka 2020/2021 je potrebné prerokovať a odsúhlasiť v pedagogickej rade.
- i. Na základe **rozhodnutia ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR zo 4. januára 2021** sa termín na vyskúšanie a hodnotenie žiakov za prvý polrok školského roka 2020/2021 predlžuje do 31. marca 2021 pre žiakov, ktorých nebolo možné vyskúšať v prvom polroku školského roka 2020/2021; týmto žiakom sa výpis polročného vysvedčenia vydá 31. marca 2021.

- j. Ak bol žiak priebežne hodnotený počas prvého polroka a priebežné hodnotenie nie je postačujúce pre klasifikáciu alebo pre slovné hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch (napríklad ak žiak nemá dostatočný počet známok), nie je potrebné konať komisionálnu skúšku z príslušného predmetu. Takého žiaka možno do 31. marca 2021 vyskúšať a hodnotenie zaradiť do priebežného hodnotenia prvého polroka. Následne sa vykoná jeho celkové hodnotenie za prvý polrok školského roka 2020/2021 a 31. marca 2021 možno vydať žiakovi výpis slovného hodnotenia alebo klasifikácie prospechu a správania žiaka za prvý polrok.

2.7.2. Zásady hodnotenia v dištančnom vzdelávaní

- a. Počas dištančného vzdelávania hodnotenie vychádza zo základných princípov:
- zabezpečiť spravodlivosť pri hodnotení každého žiaka rešpektovaním individuálnych podmienok na domácu prípravu a dištančné vzdelávanie,
 - sústrediť pozornosť na poskytovanie slovnej spätnej väzby,
 - akceptovať jedinečnosť podmienok žiakov na vzdelávanie.
- b. Priebežné hodnotenie počas dištančného vzdelávania má mať najmä podobu konštruktívnej spätnej väzby poskytovanej žiakom počas učenia sa. Má mať motivačný charakter, pomôcť pomenovať žiakom chyby, ktoré robia a navrhnúť postup pri ich odstraňovaní. Priebežné hodnotenie má byť čo najviac individualizované, zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť.
- c. Pri priebežnom hodnotení sa prihliada predovšetkým na osobitosti, možnosti a individuálne podmienky na domácu prípravu počas dištančného vzdelávania.
- d. Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vykonáva na základe pravidiel, nastavených školským poradenským zariadením.

2.7.3. Získavanie podkladov na hodnotenie počas dištančného vzdelávania

- a. Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka počas dištančného vzdelávania získava učiteľ:
- z komplexných zadaní (referáty, denníky, projekty),
 - analýzou prác tvoriacich súbor žiackych produktov (napr. pracovné listy, vypracované online zadania a úlohy, projekty realizované v domácom prostredí),
 - sebahodnotením žiaka a vrstovníckym hodnotením,
 - konzultáciami s ostatnými pedagogickými a odbornými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
 - rozhovorom so zákonným zástupcom žiaka.
- b. Počas dištančného vzdelávania sa neodporúča získavať podklady na hodnotenie formou rôznych druhov skúšok (písomných alebo ústnych) vzhľadom na rozdielnosť podmienok na domácu prípravu žiakov.
- c. Ak dištančné vzdelávanie trvá dlhšie ako 1 mesiac, písomné a ústne skúšanie sa nerealizuje najmenej 2 týždne po obnovení vyučovania v školách.

2.7.4. Pedagogická rada

- a. Hodnotiaca pedagogická rada sa v priebehu prerušeného vyučovania v školách môže realizovať aj formou videokonferencie.

3. ORGANIZÁCIA VZDELÁVANIA PRE ŽIAKOV, KTORÍ SA NEVEDIA ZAPOJIŤ DO DIŠTANČNÉHO VZDELÁVANIA

- a. Je nevyhnutné zabezpečiť realizáciu práva na vzdelanie a vzdelávacie príležitosti v maximálnej možnej miere pre všetkých žiakov, vrátane tých, ktorí sa nevedia zapojiť do dištančného vzdelávania (nemajú prístup k dištančnému vzdelávaniu s využitím digitálnych technológií alebo sa do neho nedokážu efektívne zapojiť z dôvodu ich zdravotného znevýhodnenia).
- b. Pre žiakov prvého stupňa počas mimoriadneho prerušenia prezenčného vyučovania môže škola využiť vysielanie relácie **Školský klub** na Dvojke (od pondelka do štvrtka v čase od 9:00 – 10:00) a pracovné listy, ktoré sú dostupné na portáli **Učíme na diaľku** v slovenskom, maďarskom a v rómskom jazyku.
- c. Žiakom druhého stupňa sa (s výnimkou karanténneho opatrenia) zabezpečuje prezenčné vzdelávanie **minimálne jedenkrát v týždni v rozsahu minimálne 3 hodiny**, optimálne však na dennej báze. Rozsah vzdelávania určí riaditeľ školy v závislosti od prevádzkových podmienok školy.
- d. Prezenčné vzdelávanie tejto skupiny žiakov sa realizuje v malých skupinách, v ktorých je najviac päť žiakov a jeden pedagogický zamestnanec.
- e. Skupiny týchto žiakov môžu byť vekovo heterogénne, v závislosti od počtu žiakov, ktorí do tejto skupiny alebo skupín v škole patria.
- f. Prezenčné vzdelávanie týchto skupín sa priestorovo zabezpečuje v školských triedach alebo v iných náhradných priestoroch v budove školy. V prípade nedostatočných priestorových kapacít v budove školy môže riaditeľ školy požiadať zriaďovateľa o pridelenie dočasných priestorov na výučbu, ktoré musia byť vyčlenené výlučne na realizáciu prezenčného vzdelávania žiakov základnej školy a spĺňať všetky podmienky, zadané v **manuáli pre základné školy**.
- g. Vzdelávanie sa realizuje ako jednosmerné, v prípade potreby aj dvojsmerné, pričom sa končí (v prípade dopoludňajšej prevádzky) alebo začína (v prípade popoludňajšej prevádzky) poskytnutím obeda.
- h. V prípade vekovo heterogénnych skupín sa vzdelávanie realizuje s využitím stratégií diferencovaného vyučovania. Pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP je potrebné postupovať v súlade so špeciálno-pedagogickými odporúčaniami poradenských zariadení alebo školských špeciálnych pedagógov.
- i. Ak z rôznych dôvodov (prevádzkové dôvody, epidemiologické dôvody) nie je možné zabezpečiť prezenčné vyučovanie všetkých žiakov bez prístupu k dištančnému vzdelávaniu s využitím digitálnych technológií, žiakom sa distribuuujú zadania vo forme pracovných listov, didakticky spracovaného učiva a domácich úloh minimálne 1x týždenne.
- j. Distribúcia pracovných listov sa zabezpečuje prostredníctvom:
 - zákonných zástupcov, ktorí ich preberú v škole podľa dohodnutého rozvrhu (určený čas),
 - prostredníctvom zamestnancov školy, ktorí ich odovzdajú žiakom alebo ich zákonným zástupcom,
 - prostredníctvom terénnych pracovníkov alebo iných pracovníkov obce, ktorí ich vyzdvihnú v škole a odovzdajú žiakom (po dohode s obcou alebo poskytovateľom služby terénnej sociálnej práce či prevádzkovateľom komunitného centra).
- k. Vypracované pracovné listy, zadania alebo domáce úlohy žiaci odovzdávajú prostredníctvom:
 - zákonných zástupcov v škole (počas vyzdvihnutia nových zadaní),
 - zamestnancov školy (počas odovzdávania zadaní),
 - terénnych alebo iných pracovníkov obce (počas odovzdávania zadaní).
- l. Žiaci by mali dostávať priebežne spätnú väzbu na vypracované úlohy, preto je dôležité, aby učiteľ **udržal aspoň telefonický kontakt so žiakom**:
 - po distribúcii úloh a vysvetlil zadanie telefonicky,
 - po oprave úlohy vysvetlil chyby, ktoré žiak spravil a naviedol ho na opravu úlohy.

4. PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE VÝUČBY

- a. Ak sú aktuálne personálne kapacity školy v súvislosti s prevádzkou školy pre realizáciu prezenčného a/alebo dištančného vzdelávania v potrebnom rozsahu nepostačujúce, je možné využiť **náhradné personálne zabezpečenie**.
- b. Vzdelávanie v prezenčnej a/alebo dištančnej forme možno zabezpečiť aj: špeciálnymi pedagógmi, vychovávateľmi školských klubov, pedagogickými asistentmi, učiteľkami materských škôl s bakalárskym vzdelaním v odbore predškolská a elementárna pedagogika (pre žiakov prvého stupňa základnej školy), študentmi magisterského stupňa učiteľských študijných odborov a študentmi magisterského stupňa študijných odborov špeciálna pedagogika a liečebná pedagogika, učiteľmi s inou aprobáciou alebo zameraním na iný stupeň či typ školy.
- c. V prípade, že vlastné personálne kapacity školy na zabezpečenie výučby pre prezenčné vzdelávanie alebo na realizáciu dištančného vzdelávania nie sú dostatočné, môže riaditeľ prijať zamestnanca s vyššie uvedenou kvalifikáciou alebo dôchodcu s takouto kvalifikáciou na dohodu o vykonaní práce alebo dohodu o pracovnej činnosti. Zároveň môže riaditeľ prijať aj zamestnancov, zabezpečujúcich distribúciu zadaní žiakom bez prístupu k digitálnym technológiám. Finančné zdroje na takéhoto zamestnanca môžu byť poskytnuté Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR prostredníctvom tzv. dohodovacieho konania (viac v bode 5 c).
- d. Ak škola nenájde vo svojom okolí vhodných uchádzačov na doplnenie personálnych kapacít, môže registrovať svoju požiadavku na dodatočné personálne kapacity financované z mimorozpočtových prostriedkov školy na portáli ucimenadialku.sk. Požiadavky škôl budú zverejňované a aktívne propagované medzi možnými záujemcami. Zároveň budú poskytnuté vysokým školám, s ktorými má Štátny pedagogický ústav uzatvorené memorandum o spolupráci a ktoré môžu s ponukou priamo osloviť svojich študentov učiteľských programov.
- e. Počas prezenčnej výučby v 1. – 4. ročníku ZŠ sa realizuje výučba prednostne učiteľmi s kvalifikáciou pre primárne vzdelávanie, špeciálnymi pedagógmi alebo študentmi učiteľstva primárneho vzdelávania v magisterskom stupni štúdiá, ktorých riaditeľ môže získať prostredníctvom dodatočného posilnenia personálnych kapacít.
- f. V rámci prezenčnej výučby žiakov 5.-9. ročníka sa personálne zabezpečenie výučby realizuje podľa personálnych a prevádzkových podmienok školy.
- g. Školskí špeciálni pedagógovia, pedagogickí asistenti a odborní zamestnanci poskytujú podporu a asistenciu učiteľom a zákonným zástupcom žiakov pri prispôsobovaní vzdelávacích aktivít individuálnym a špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám žiakov, pri tvorbe alebo úprave učebných materiálov a pri zabezpečení prezenčného vzdelávania. V spolupráci so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie zabezpečujú dostupnosť kompenzačných pomôcok pre žiakov so ŠVVP. Ide len o také kompenzačné pomôcky a postupy, na ktoré bol žiak počas školského roka zvyknutý.
- h. Pokiaľ je prezenčné alebo dištančné vzdelávanie realizované alternatívnym personálnym zabezpečením (napríklad vychovávateľmi alebo študentmi učiteľstva), je potrebné zabezpečiť **didaktickú inštruktáž týchto pracovníkov** poskytovanú na týždennej báze plne kvalifikovaným učiteľom alebo školským špeciálnym pedagógom, ak na škole pôsobia.

5. ODBORNÁ, METODICKÁ A TECHNICKÁ PODPORA

- a. Riaditelia, pedagogickí aj odborní zamestnanci školy môžu počas pandemického obdobia využiť možnosť individuálnych konzultácií prostredníctvom formuláru na portáli učíme na diaľku alebo e-mailom na adrese: info@ucimenadialku.sk.
- b. Odborná a metodická podpora je dostupná aj prostredníctvom webinárov a on-line streamovaných diskusií, realizovaných Štátnym pedagogickým ústavom a ďalšími inštitúciami verejného, súkromného a neziskového sektora. Ich prehľad sa nachádza na portáli Učíme na diaľku v sekcii [webináre](#). Na portáli sú sprístupnené aj záznamy z už [zrealizovaných webinárov](#), ktoré sú členené podľa typu školy/školského zariadenia, cieľovej skupiny a témy webinára.
- c. Za účelom zabezpečenia finančných zdrojov na zabezpečenie dodatočných personálnych kapacít môžu riaditelia škôl požiadať zriaďovateľov o navýšenie normatívnych prostriedkov. Ak zriaďovateľ nemá k dispozícii dostatok normatívnych prostriedkov, môže požiadať o ich navýšenie formou Dohodovacieho konania (§ 8c zákona č. 597/2003 o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení) prostredníctvom odboru školstva okresného úradu v sídle kraja. Vzor žiadosti je zverejnený na webovom sídle ministerstva v časti [normatívne financovanie regionálneho školstva](#). Do zdôvodnenia žiadosti je potrebné uviesť, koľko bolo prijatých zamestnancov z uvedeného dôvodu a na aké obdobie.
- d. Riaditelia škôl môžu požiadať o neobmedzené volania a navýšené mobilné dáta (10 GB mesačne) pre zamestnancov, ktorí sa podieľajú na dištančnom vzdelávaní žiakov. Riaditelia môžu nahlásiť konkrétne telefónne čísla svojich zamestnancov prostredníctvom formulára na <https://covid2021.iedu.sk/>.
- e. Za účelom vyrovnania rozdielov v úrovni vedomostí a spôsobilostí medzi žiakmi, ktoré boli spôsobené alebo zvýraznené prerušením prezenčného vyučovania sa základné školy môžu zapojiť do [programu doučovania](#). Program realizuje Štátny pedagogický ústav v spolupráci s vysokými školami a prebieha formou zapojenia študentov učiteľských programov do individuálneho alebo skupinového doučovania žiakov priamo na školách. Základné školy, ktoré identifikujú žiakov s ťažkosťami vo zvládaní vzdelávacích nárokov, sa môžu prihlásiť do programu na portáli [Učíme na diaľku](#). Výhodnou zapojenia študentov sú potrebné odborné zručnosti a zároveň existujúce vedenie zo strany vysokoškolských učiteľov. Účast' na programe je pre základné školy bezplatná.
- f. Ako pomôcku pre učiteľov, žiakov aj rodičov pri dištančnom vzdelávaní vytvára ministerstvo školstva databázu digitálneho učiva formou krátkych videohodín, ktorých obsahom je kľúčové učivo z jednotlivých predmetov. Databáza je tvorená primárne pre druhý stupeň, postupne sa bude rozširovať aj o učivo prvého stupňa a je dostupná na portáli [Wiki/EduTV](#).

Príloha 1 – PRÍKLADY ROZVRHOV PRE DIŠTANČNÉ VZDELÁVANIE

1. – 3. ročník (indikatívna záťaž: cca 10 hodín týždenne)

	30 min. (nepovinné)	30 min. online	30 min. online	30 min. (nie súvisle, s prestávkami)	60 min. (voliteľné pre žiaka, čas vymedzený učiteľom pre svojich žiakov)
Pondelok	„Ranný kruh a/alebo spoločné čítanie“*	JaK	ČaP	Samostatná práca žiaka	Online videokonzultácie cez zoom/teams/skype...
Utorok		Mal	JaK		
Streda		JaK	JaK		
Štvrtok		JaK	Mal		
Piatok		JaK	ČaP/ČaS		

*pozn.: spoločné čítanie – čítanie pani učiteľkou (1. ročník) alebo deťmi (2. – 3. ročník) z detskej knihy (podpora aktívneho počúvania, rozširovanie slovnej zásoby, technika čítania, porozumenie textu)

4. – 5. ročník (indikatívna záťaž: cca 12 hodín týždenne)

	20 min. (nepovinné)	40 min. online	40 min. online	50 min. (nie súvisle, s prestávkami)	60 min. (voliteľné pre žiaka, čas vymedzený učiteľom pre svojich žiakov)
Pondelok	„Ranný kruh“	JaK	ČaP	Samostatná práca žiaka	Online videokonzultácie cez zoom/teams/skype...
Utorok		Mal	JaK		
Streda		ČaS	JaK		
Štvrtok		JaK	Mal		
Piatok		JaK – CJ	JaK		

6. – 9. ročník (indikatívna záťaž: cca 15 hodín týždenne)

	20 min. (nepovinné)	40 min. online	40 min. online	40 min. online	50 min. (nie súvisle, s prestávkami)	60 min. (voliteľné pre žiaka, čas vymedzený učiteľom pre svojich žiakov)
Pondelok	„Ranný kruh“	JaK	JaK	ČaS	Samostatná práca žiaka	Online videokonzultácie cez zoom/teams/skype...
Utorok		JaK - CJ	JaK - CJ	JaK		
Streda		ČaP	ČaP	M		
Štvrtok		Mal	Mal	JaK		
Piatok		ČaS	ČaS	JaK		